

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2017-12-29 Nr. (18.2-31-2 E) RM-40458

**DĖL LEIDINIO „PVM SAŠKAITŲ FAKTŪRŲ REKVIZITAI IR PRIEVLĖS, SUSIJUSIOS SU PRIDĖTINĖS
VERTĖS MOKESČIU“**

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau - VMI prie FM) atnaujino leidinį „PVM sąskaitų faktūrų rekvizitai ir prievlės, susijusios su pridėtinės vertės mokesčiu“.

PRIDEDAMA. 23 lapai.

Alina Gaudutytė

PVM SAŠKAITŲ FAKTŪRŲ REKVIZITAI IR PRIEVOLĖS, SUSIJUSIOS SU PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESČIU

Turinys

I. PVM SAŠKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS	5
1. Koks dokumentas yra laikomas PVM sąskaita faktūra?	5
2. Kokiam tikslui naudojama PVM sąskaita faktūra?	5
3. Kas privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą?	5
4. Ar „PVM sąskaitos faktūros išsirašymo“ atveju yra privalomas prekių (paslaugų) tiekėjo (teikėjo) ir pirkėjo išankstinis susitarimas?	5
5. Ar pinigų priėmimui išrašoma PVM sąskaita faktūra?	5
6. Ar kompensacijos (subsidijos) įforminimui išrašoma PVM sąskaita faktūra?	6
7. Kokios formos gali būti PVM sąskaita faktūra?	6
8. Kokia PVM sąskaita faktūra laikoma elektronine?	6
9. Ar „popierinės“ PVM sąskaitos faktūros, kurios nuskenuojamos, siunčiamos ir gaunamos elektroniniu paštu, yra laikomos elektroninėmis PVM sąskaitomis faktūromis?	6
10. Ar visos elektroniniu formatu sukurtos PVM sąskaitos faktūros gali būti laikomos elektroninėmis?	6
11. Ar faksu perduota PVM sąskaita faktūra gali būti laikoma elektronine?	6
12. Ar elektroninę PVM sąskaitą faktūrą reikia atsispausdinti?	6
13. Ar elektroninės PVM sąskaitos faktūros naudojimui privalomas išankstinis pirkėjo sutikimas?	7
14. Kokia PVM sąskaita faktūra laikoma „popierine“?	7
15. Ką turi užtikrinti PVM mokėtojas, išrašydamas PVM sąskaitą faktūrą?	7
16. Ką reiškia sąvoka „kilmės autentiškumas“?	7
17. Ką reiškia sąvoka „turinio vientisumas“?	7
18. Ką reiškia sąvoka „turinio įskaitomumas“?	7
19. Kokiomis priemonėmis gali būti užtikrinamas PVM sąskaitos faktūros kilmės autentiškumas, turinio vientisumas ir įskaitomumas?	7
20. Kokiais atvejais gali būti išrašoma supaprastinta PVM sąskaita faktūra?	8
21. Kokiais atvejais gali būti išrašoma bendra PVM sąskaita faktūra?	8
22. Kas išrašo PVM sąskaitą faktūrą, kai žemės ūkio produkcija tiekama perdirbimui?	8
23. Koku dokumentu įforminamas žemės ūkio produkcijos tiekimas pirkėjui, PVM mokėtojui, kai ją tiekia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį išrašo?	8
24. Koku dokumentu įforminamas žemės ūkio produkcijos tiekimas pirkėjui, ne PVM mokėtojui, kai ją tiekia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį išrašo?	8
25. Koku dokumentu įforminamas žemės ūkio paslaugų teikimas pirkėjui, PVM mokėtojui, kai jas teikia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį privalo išrašyti?	9
26. Koku dokumentu įforminamas žemės ūkio paslaugų teikimas pirkėjui, ne PVM mokėtojui, kai jas teikia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį išrašo?	9
27. Koku dokumentu įforminamas naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir (arba) antikvarinių daiktų, kuriems taikoma maržos schema, tiekimo faktas?	9
28. Koku dokumentu įforminama kelionės organizatoriaus galutiniam vartotojui suteikta paslauga?	9
29. Koku dokumentu įforminamas prekių (paslaugų) suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti, ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas?	9

30. Kokių dokumentų informinamas turtingas įnašas, nuosavybės teisės objekto perdavimas dėl reorganizavimo ar esminio pagerinimo (PVM įstatymo 9 straipsnio 2-4 dalys)?	10
II. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMO TERMINAI	10
31. Kada privalo būti išrašyta PVM sąskaita faktūra?	10
32. Per kurį laiką juridinis asmuo ar bet koks kitas apmokestinamasis asmuo gali kreiptis į pardavėją dėl PVM sąskaitos faktūros išrašymo?	10
33. Kada išrašoma PVM sąskaita faktūra už suteiktas ilgalaikes paslaugas (telekomunikacijų, nuomos ar pan.)?	10
34. Kada išrašoma PVM sąskaita faktūra už prekes (elektros energiją, dujas, šilumą ir kitų rūšių energiją)?	10
35. Kada išrašoma bendra PVM sąskaita faktūra?	11
36. Kada turi būti išrašoma PVM sąskaita faktūra prekių tiekimui (paslaugų teikimui) informinti kitų valstybių narių pirkėjams?	11
III. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS AVANSUI ĮFORMINTI	11
37. Kokių dokumentų informinamas avansas, nuo kurio apskaičiuojamas PVM?	11
38. Kas išrašo PVM sąskaitą faktūrą, kai nuo gauto avanso skaičiuojamas PVM?	11
39. Kaip nuo gauto avanso PVM sąskaitoje faktūroje apskaičiuojamas PVM?	11
40. Kaip išrašoma „galutinė“ PVM sąskaita faktūra (kai prieš tai PVM sąskaita faktūra buvo informintas avanso gavimas ir nuo jo apskaičiuotas PVM)?	11
IV. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS DEGALINĖSE	12
41. Kokiais atvejais kasos aparato kvitas pripažįstamas PVM sąskaita faktūra?	12
42. Kokiais atvejais degalų pardavėjas pirkėjui privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą?	12
43. Kokiais atvejais degalų pardavėjas PVM sąskaitos faktūros neišrašo?	13
44. Ar kasos aparato kvite nurodytas juridinio asmens vardu išduotos banko kortelės numeris laikomas pirkėją identifikuojančiu rekvizitu?	13
45. Ar kasos aparato kvite nurodytas degalų pardavėjo išduotos kuro kortelės numeris laikomas pirkėją identifikuojančiu rekvizitu?	14
46. Kokiais atvejais automatinėje degalinėje PVM sąskaita faktūra neišrašoma?	14
47. Kokiais atvejais automatinės degalinės degalų pardavėjas pirkėjui privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą?	14
V. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS REKVIZITAI	14
48. Kokie rekvizitai privalo būti nurodyti PVM sąskaitoje faktūroje?	14
PVM mokėtojai kitų ES PVM mokėtojų identifikacinius duomenis taip pat gali patikrinti ir tokiais būdais:	15
apsilankę Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos svetainėje (http://www.vmi.lt);	15
paskambinę į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos telefonu 1882;	15
pateikę prašymą/paklausimą e. VMI portalo autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI.	15
49. Kokie dažniausiai pasitaikantys Direktyvos 2006/112/EB straipsniai, kurie galėtų būti nuorodomis PVM sąskaitoje faktūroje, kai prekių tiekimui (paslaugų teikimui) yra taikomas 0 proc. PVM tarifas?	18
50. Kokie dažniausiai pasitaikantys Direktyvos 2006/112/EB straipsniai, kurie galėtų būti nuorodomis PVM sąskaitoje faktūroje kai tiekiamos PVM neapmokestinamos prekės ar teikiamos PVM neapmokestinamos paslaugos?	18
51. Ar PVM sąskaitoje faktūroje reikia nurodyti, kad tai yra „PVM sąskaita faktūra“?	19
52. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje tuo atveju, kai už prekių tiekimą (paslaugų teikimą) pagal PVM įstatymo 95 straipsnio nuostatas arba joms tolygias kitų valstybių narių teisės aktų nuostatas privalo apskaičiuoti ir sumokėti jų pirkėjas?	19
53. Kokia informacija nurodoma bendroje PVM sąskaitoje faktūroje?	19
VI. SUPAPRASTINTŲ PVM SĄSKAITŲ FAKTŪRŲ REKVIZITAI	19
54. Kokie rekvizitai nurodomi supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje?	19

55. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje, išrašytoje fiziniam asmeniui, nevykdančiam ūkinės veiklos (gyventojui)?	20
56. Ar teikiant PVM įstatymo 28 straipsnyje nurodytas PVM neapmokestinamas paslaugas reikia nurodyti visus PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje nustatytus rekvizitus?	20
57. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje, kai įforminamas prekės (paslaugos) suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, ar ilgalaikio materialiojo turto pasigaminamas?	20
58. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje, kai nuosavybės teisės objektas perduodamas kaip juridinio asmens dalyvio turtinis įnašas ar dėl juridinio asmens PVM mokėtojo pasibaigimo reorganizavimo būdu, kai gražinamas iš esmės pagerintas pastatas (statinys), naudotas kitais tikslais negu nuosavybės teise, savininkui?	20
VII. ATVEJAI, KADA PVM SĄSKAITA FAKTŪRA NEIŠRAŠOMA	21
59. Kokiais atvejais fiziniam asmeniui (gyventojui) PVM sąskaita faktūra neišrašoma? 21	
60. Ar gali būti neišrašoma PVM sąskaita faktūra tuo atveju, jeigu tiekiamos prekės (teikiamos paslaugos) neapmokestinamos ar apmokestinamos 0 proc. PVM tarifu?	22
VIII. ATVEJAI, KADA IŠRAŠOMA VIENA PVM SĄSKAITA FAKTŪRA	22
61. Kokiems asmenims prekių (paslaugų) pardavėjai gali išrašyti vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą?	22
62. Ar advokatai, veikiantys partnerystės pagrindais, gali išrašyti vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą?	22
63. Ar notarų biuro notarai gali išrašyti vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą?	22
64. Kaip jungtinės veiklos (partnerystės) pagrindu veikiantys keli PVM mokėtojai gali įforminti bendrai tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas)?	22
IX. PVM SĄSKAITŲ FAKTŪRŲ SAUGOJIMAS	23
65. Kiek metų saugomos PVM sąskaitos faktūros?	23
66. Kur saugomos rašytinės formos PVM sąskaitos faktūros?	23
67. Kur saugomos elektroninėmis priemonėmis išrašytos PVM sąskaitos faktūros?	23
68. Kokios formos saugomos PVM sąskaitos faktūros?	23
69. Kokios popierinės formos PVM sąskaitos faktūros saugomos tik elektronine forma? 23	
70. Ar saugomos išrašymo metu sugadintos PVM sąskaitos faktūros?	23

Šiame leidinyje aptariamos prievolės, susijusios su pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sąskaitomis faktūromis, pagrindinės nuostatos dėl PVM sąskaitų faktūrų išrašymo ir PVM sąskaitų faktūrų rekvizitų nurodymo PVM sąskaitose faktūrose.

I. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS

1. Koks dokumentas yra laikomas PVM sąskaita faktūra?

PVM sąskaita faktūra – tai PVM įstatyme nustatytus privalomus reikalavimus atitinkantis dokumentas, kuriuo įforminamas prekių tiekimas (paslaugų teikimas), taip pat avanso gavimas.

Kai toks dokumentas išrašytas atsiradus prievolei jį išrašyti kitoje valstybėje narėje, jis laikomas PVM sąskaita faktūra, jeigu atitinka tos valstybės narės reikalavimus, keliamus tokiu atveju išrašomai PVM sąskaitai faktūrai.

2. Kokiam tikslui naudojama PVM sąskaita faktūra?

PVM sąskaita faktūra įforminamas prekių tiekimas ir / arba paslaugų teikimas bei avanso gavimas, tačiau tik tuo atveju, kai nuo gauto avanso skaičiuojamas PVM (PVM įstatymo 14 str. 4 d.). PVM mokėtojas, tik turėdamas PVM sąskaitą faktūrą, turi teisę į PVM atskaitą ar PVM susigrąžinimą, jeigu jo įsigytos prekės (paslaugos) yra susijusios su jo vykdoma PVM apmokestinama veikla.

3. Kas privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą?

PVM sąskaitą faktūrą privalo išrašyti PVM mokėtojas (prekių (paslaugų) pardavėjas) pats arba užtikrinti, kad jo vardu PVM sąskaitą faktūrą išrašytų prekių (paslaugų) pirkėjas (kas PVM tikslais vadinama „PVM sąskaitos faktūros išsirašymu“) arba trečiasis asmuo (pvz., tarpininkas).

Svarbu įsidėmėti tai, kad tuo atveju, kai į kitą valstybę narę tiekama nauja transporto priemonė, jų tiekimo faktą PVM sąskaitoje faktūroje įformina ir asmenys ne PVM mokėtojai (viešosios įstaigos, biudžetinės įstaigos, įsigiję verslo liudijimus fiziniai asmenys, bankai ar draudimo įstaigos, gyventojai ir kiti).

4. Ar „PVM sąskaitos faktūros išsirašymo“ atveju yra privalomas prekių (paslaugų) tiekėjo (teikėjo) ir pirkėjo išankstinis susitarimas?

Taip. Išankstinis susitarimas turi būti. Jis gali būti išreikštas tiek žodiniu, tiek raštišku susitarimu (oficialiu (pvz., notaro patvirtintu) arba neoficialiu), kuriuos gali nustatyti tik abi sandorio šalys. Išankstinį susitarimą taip pat gali įrodyti, pvz., PVM sąskaitų faktūrų tvarkymas (pirkėjas už tiekėją (teikėjo vardu) išrašytą PVM sąskaitą faktūrą įtraukia į savo gaunamų PVM sąskaitų faktūrų registrus, prekių (paslaugų) tiekėjas – į savo išrašytų PVM sąskaitų faktūrų registrus), sutartys, apmokėjimai už prekes (paslaugas), prekių gabenimo dokumentai, susirašinėjimai ir pan.

Kad mokesčių administratoriui paprašius abi šalys galėtų įrodyti, jog išankstinis susitarimas buvo sudarytas, rekomenduojama, kad abi sandorio šalys išsaugotų išankstinio susitarimo įrodymą.

5. Ar pinigų priėmimui išrašoma PVM sąskaita faktūra?

Vien tik pinigų priėmimui (jeigu tai nėra avansas, nuo kurio skaičiuojamas PVM) PVM sąskaita faktūra negali būti išrašoma, nes ji išrašoma tik prekių tiekimo (paslaugų teikimo) atvejais. Pinigų priėmimui yra naudojamas pinigų priėmimo kvitas (apskaitos

dokumentas, kuris nustatytaisiais atvejais išduodamas pardavus prekę arba suteikus paslaugą) ar kitas vietoj jo naudojamas apskaitos dokumentas.

6. Ar kompensacijos (subsidijos) įforminimui išrašoma PVM sąskaita faktūra?

Kompensacijos (subsidijos) įforminimui gali būti naudojamas laisvos formos apskaitos dokumentas, turintis Buhalterinės apskaitos įstatyme nustatytus privalomus rekvizitus, bet ne PVM sąskaita faktūra.

7. Kokios formos gali būti PVM sąskaita faktūra?

PVM sąskaita faktūra gali būti rašytinė (išrašoma spausdintame blanke) ir elektroninė.

8. Kokia PVM sąskaita faktūra laikoma elektronine?

Elektronine PVM sąskaita faktūra laikoma tokia PVM sąskaita faktūra, kurioje yra nurodyti PVM įstatyme nustatyti PVM sąskaitos faktūros rekvizitai ir kuri yra išrašyta ir gauta bet kokia elektronine forma (pavyzdžiui, elektroniniu paštu (PDF ar Word variantu), kaip struktūriniai pranešimai (XML ar kitokiu), pateikta interneto portale, prie kurio pirkėjas gali prisijungti savo slaptažodžiais arba bet kuriomis kitomis technologijomis, dėl kurių susitaria prekių (paslaugų) pardavėjas su jų pirkėju).

9. Ar „popierinės“ PVM sąskaitos faktūros, kurios nuskenuojamos, siunčiamos ir gaunamos elektroniniu paštu, yra laikomos elektroninėmis PVM sąskaitomis faktūromis?

Taip. Jeigu PVM sąskaitos faktūros siunčiamos ir gaunamos elektroniniu paštu, pvz., Word formatu, jos taip pat laikomos elektroninėmis PVM sąskaitomis faktūromis.

10. Ar visos elektroniniu formatu sukurtos PVM sąskaitos faktūros gali būti laikomos elektroninėmis?

Elektroniniu formatu, pvz., naudojant apskaitos programinę įrangą arba tekstų redagavimo programinę įrangą, sukurtos PVM sąskaitos faktūros, kurios siunčiamos ir gaunamos atspausdintos popieriuje, nėra laikomos elektroninėmis PVM sąskaitomis faktūromis.

11. Ar faksu perduota PVM sąskaita faktūra gali būti laikoma elektronine?

PVM sąskaita faktūra, perduota faksu, laikoma elektronine, kai naudojamas elektroninis faksas ir nelaikoma elektronine, kai faksas gautas popierine forma.

12. Ar elektroninę PVM sąskaitą faktūrą reikia atsispausdinti?

Elektroninės PVM sąskaitos faktūros spausdinti nereikia (bet nedraudžiama, jeigu PVM mokėtojas to pageidauja).

13. Ar elektroninės PVM sąskaitos faktūros naudojimui privalomas išankstinis pirkėjo sutikimas?

Elektroninė PVM sąskaita faktūra gali būti naudojama tik esant išankstiniam prekių (paslaugų) pirkėjo sutikimui, kuris gali būti išreikštas bet kokia forma, pavyzdžiui, rašytine, žodine ir pan.

14. Kokia PVM sąskaita faktūra laikoma „popierine“?

Tai tokia PVM sąskaita faktūra, kuri yra atspausdinama ir perduodama jos gavėjui tiesiogiai į rankas, persiunčiama paštu (per pašto paslaugų teikėjus) ar kitais būdais (tik ne aukščiau nurodytu elektroniniu būdu).

15. Ką turi užtikrinti PVM mokėtojas, išrašydamas PVM sąskaitą faktūrą?

PVM mokėtojas, kuris privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą arba užtikrinti jos išrašymą, turi nustatyti būdus, kuriais užtikrinamas PVM sąskaitos faktūros kilmės autentiškumas, turinio vientisumas ir įskaitomumas.

16. Ką reiškia sąvoka „kilmės autentiškumas“?

Tai prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo arba PVM sąskaitos faktūros rengėjo tapatybės nustatymas (tikrumas).

Prekių (paslaugų) tiekėjas privalo užtikrinti, kad tikrai jis išrašė PVM sąskaitą faktūrą arba kad PVM sąskaita faktūra išrašyta jo vardu ir jo naudai. Tai galima padaryti, išrašytą PVM sąskaitą faktūrą įregistruojant PVM sąskaitų faktūrų registre, apskaitos dokumentuose ir kitais būdais.

Prekių (paslaugų) pirkėjas, priimdamas jam patiekta prekes (suteiktas paslaugas), turi įsitikinti, kad PVM sąskaita faktūra yra gauta būtent iš to tiekėjo ar PVM sąskaitos faktūros rengėjo, ir kad jis tas prekes (paslaugas) patiekė (pateikė).

17. Ką reiškia sąvoka „turinio vientisumas“?

Tai reiškia, kad PVM sąskaitos faktūros turinys, kurio reikalaujama pagal PVM įstatymą, nėra pakeistas (t. y., nėra pakeisti PVM sąskaitos faktūros rekvizitai ir pan.).

18. Ką reiškia sąvoka „turinio įskaitomumas“?

PVM sąskaitos faktūros turinio įskaitomumas reiškia, kad PVM sąskaita faktūra būtų įskaitoma (perskaitoma). PVM sąskaita faktūra turi būti pateikta taip, kad visas PVM sąskaitos faktūros turinys būtų aiškiai įskaitomas popieriuje arba ekrane, kad nereikėtų papildomo interpretavimo ar nagrinėjimo.

19. Kokiomis priemonėmis gali būti užtikrinamas PVM sąskaitos faktūros kilmės autentiškumas, turinio vientisumas ir įskaitomumas?

Tai galima atlikti verslo kontrolės priemonėmis, kuriomis nustatoma patikima PVM sąskaitos faktūros ir prekių tiekimo ar paslaugų teikimo audito seka. Kad įvykdytų minėtą prievolę, pirkėjas gali taikyti bet kurias verslo kontrolės priemones, kad sukurtų patikimą PVM sąskaitos faktūros – suteiktų prekių (paslaugų) audito seką.

Verslo kontrolės priemonės pavyzdžiu galėtų būti: prekių (paslaugų) pardavėjo išrašytos PVM sąskaitos faktūros patikrinimas su pirkimo užsakymu, sutartimis, transporto

dokumentais, gautu apmokėjimu ir pan., pirkėjo – su patvirtintu pirkimo užsakymu, pristatymo pranešimu, pranešimu apie apmokėjimą ir lėšų perlaidą. Tačiau PVM sąskaita faktūra gali būti tikrinama ir su daugeliu kitų dokumentų ir pan.

O jeigu tai elektroninės PVM sąskaitos faktūros, tai ir tokiais būdais:

- 1) naudojant saugų elektroninį parašą, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos elektroninio parašo įstatyme;
- 2) taikant elektroninių duomenų apsaugos priemones, kaip jos apibrėžtos 1994 m. spalio 19 d. Komisijos rekomendacijos 1994/820/EB dėl apsaugos elektroniniais duomenimis teisinių aspektų 1 priedo 2 straipsnyje, jeigu susitarime dėl apsaugos elektroniniais duomenimis numatyta taikyti procedūras, kuriomis užtikrinamas duomenų kilmės autentiškumas ir vientisumas.

20. Kokiais atvejais gali būti išrašoma supaprastinta PVM sąskaita faktūra?

Jeigu bendra PVM sąskaitoje faktūroje nurodomų patiektų prekių ir (arba) suteiktų paslaugų vertė (įskaitant PVM) neviršija 100 eurų, gali būti išrašoma supaprastinta PVM sąskaita faktūra.

21. Kokiais atvejais gali būti išrašoma bendra PVM sąskaita faktūra?

Bendra PVM sąskaita faktūra gali būti išrašoma informant visus per tam tikrą laiką įvykusius prekių tiekimus ar paslaugų teikimus, už kuriuos prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tą patį kalendorinį mėnesį.

22. Kas išrašo PVM sąskaitą faktūrą, kai žemės ūkio produkcija tiekama perdirbimui?

Kai Lietuvos PVM mokėtojas parduoda žemės ūkio produkciją kitam Lietuvos PVM mokėtojui, PVM sąskaitą faktūrą išrašo ne pardavėjas, o pirkėjas, PVM mokėtojas. Ši nuostata taikoma tik tada, kai žemės ūkio produkcija tiekama žemės ūkio produkcijos perdirbėjams ar supirkėjams (pvz., grūdų supirkimo įmonėms). Kai žemės ūkio produkcija tiekama galutiniam vartotojui, PVM sąskaita faktūra išrašoma bendra tvarka.

23. Koku dokumentu informinamas žemės ūkio produkcijos tiekimas pirkėjui, PVM mokėtojui, kai ją tiekia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį išrašo?

Žemės ūkio produkcijos tiekimas pirkėjui, PVM mokėtojui, informinamas PVM sąskaita faktūra. PVM sąskaitą faktūrą išrašo žemės ūkio produkcijos pirkėjas, PVM mokėtojas.

24. Koku dokumentu informinamas žemės ūkio produkcijos tiekimas pirkėjui, ne PVM mokėtojui, kai ją tiekia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį išrašo?

Žemės ūkio produkcijos tiekimas pirkėjui, ne PVM mokėtojui, informinamas laisvos formos apskaitos dokumentu. Šį dokumentą išrašo ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema. Minėtame dokumente turi būti nurodyti Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnyje bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 8 d. įsakyme Nr. VA-47 „Dėl žemės ūkio produkcijos ir / ar paslaugų pardavimo laisvos formos apskaitos dokumento papildomų rekvizitų nustatymo“ nustatyti rekvizitai.

25. Koku dokumentu įforminamas žemės ūkio paslaugų teikimas pirkėjui, PVM mokėtojui, kai jas teikia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį privalo išrašyti?

Žemės ūkio paslaugų teikimas pirkėjui, PVM mokėtojui, įforminamas laisvos formos apskaitos dokumentu. Šį dokumentą išrašo pirkėjas, PVM mokėtojas, ir jame nurodo Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnyje bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 8 d. įsakyme Nr. VA-47 „Dėl žemės ūkio produkcijos ir/ar paslaugų pardavimo laisvos formos apskaitos dokumento papildomų rekvizitų nustatymo“ nustatytus rekvizitus. Savo nuožiūra pirkėjas šį dokumentą gali įtraukti į gaunamų PVM sąskaitų faktūrų registrą.

26. Koku dokumentu įforminamas žemės ūkio paslaugų teikimas pirkėjui, ne PVM mokėtojui, kai jas teikia ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, ir kas jį išrašo?

Žemės ūkio paslaugų teikimas pirkėjui, ne PVM mokėtojui, įforminamas laisvos formos apskaitos dokumentu. Šį dokumentą išrašo ūkininkas, kuriam taikoma kompensacinio PVM tarifo schema. Minėtame dokumente turi būti nurodyti Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 straipsnyje bei Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 8 d. įsakyme Nr. VA-47 „Dėl žemės ūkio produkcijos ir/ar paslaugų pardavimo laisvos formos apskaitos dokumento papildomų rekvizitų nustatymo“ nustatyti rekvizitai.

27. Koku dokumentu įforminamas naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir (arba) antikvarinių daiktų, kuriems taikoma maržos schema, tiekimo faktas?

Pardavėjas, PVM mokėtojas, nuolat tiekiantis naudotas prekes, meno kūrinius, kolekcinus ir (arba) antikvarinius daiktus, kurių apmokestinamoji vertė yra pardavėjo marža, tiekimo faktui įforminti naudoja PVM sąskaitą faktūrą ar kitą dokumentą (pvz., kasos aparato kvitą ar pan.), kuriuose neturi teisės nurodyti PVM tarifo ir sumos.

28. Koku dokumentu įforminama kelionės organizatoriaus galutiniam vartotojui suteikta paslauga?

Kai kelionių organizatorius taiko maržą, tai suteikta pirkėjui (klientui) paslauga įforminama PVM sąskaita faktūra, tačiau joje neturi būti nurodomas PVM tarifas ir suma. PVM sąskaitoje faktūroje nenurodoma PVM suma nei nuo visos paslaugos vertės, nei nuo kelionių organizatoriaus apskaičiuotos maržos (pati marža taip pat nenurodoma). Tačiau kai kelionių organizatorius paslaugą teikia fiziniam asmeniui, kuris nėra apmokestinamasis asmuo, tai pagal Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 780, paslaugų teikimui įforminti gali nenaudoti PVM sąskaitos faktūros tuo atveju, kai paslaugos teikimas fiziniam asmeniui įforminamas kasos aparato kvitu (jame taip pat neturi būti nurodomas nei PVM tarifas, nei suma).

29. Koku dokumentu įforminamas prekių (paslaugų) suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti, ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas?

Prekių suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, paslaugų teikimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas įforminamas PVM sąskaita faktūra.

30. Koku dokumentu įforminamas turtinis įnašas, nuosavybės teisės objekto perdavimas dėl reorganizavimo ar esminio pagerinimo (PVM įstatymo 9 straipsnio 2-4 dalys)?

Bet kokio nuosavybės teisės objekto perdavimas, kai jis perduodamas kaip juridinio asmens dalyvio turtinis įnašas, bet kokio nuosavybės teisės objekto perdavimas dėl juridinio asmens PVM mokėtojo pasibaigimo reorganizavimo būdu, iš esmės pagerinto pastato (statinio), naudoto kitais tikslais negu nuosavybės teise, gražinimas jo savininkui turi būti įforminamas PVM sąskaita faktūra.

II. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMO TERMINAI

31. Kada privalo būti išrašyta PVM sąskaita faktūra?

PVM sąskaita faktūra privalo būti išrašyta nedelsiant po prekių patiekimo ar paslaugų suteikimo fakto (t. y., per trumpiausią terminą, per kurį įmanoma tai padaryti).

Jeigu prekių tiekimo (paslaugų teikimo) faktas įforminamas ne PVM sąskaita faktūra, o kasos aparato kvitu, tai PVM sąskaita faktūra išrašoma tik pirkėjui pareikalavus.

32. Per kurį laiką juridinis asmuo ar bet koks kitas apmokestinamasis asmuo gali kreiptis į pardavėją dėl PVM sąskaitos faktūros išrašymo?

Jeigu prekes (paslaugas) įsigyja juridinis asmuo ar bet koks kitas apmokestinamasis asmuo ir jis pageidauja gauti to sandorio PVM sąskaitą faktūrą, jis privalo nedelsdamas po įvykusio prekių (paslaugų) tiekimo fakto, t. y., per trumpiausią terminą, per kurį įmanoma tai padaryti, kreiptis į pardavėją ir pareikalauti tokios PVM sąskaitos faktūros, nes vėliau pardavėjas pirkėjui PVM sąskaitos faktūros išrašyti neprivalės.

33. Kada išrašoma PVM sąskaita faktūra už suteiktas ilgalaikes paslaugas (telekomunikacijų, nuomos ar pan.)?

Ilgalaikių paslaugų (t. y., paslaugų, kurios teikiamos tam tikrą tęstinį laikotarpį, pvz., telekomunikacijų, nuomos ar pan.) teikimo atvejais gali būti išrašoma visų per mėnesį suteiktų paslaugų arba patiektų prekių PVM sąskaita faktūra. PVM sąskaita faktūra turi būti išrašyta ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos paslaugos, 10 dienas.

34. Kada išrašoma PVM sąskaita faktūra už prekes (elektros energiją, dujas, šilumą ir kitų rūšių energiją)?

Ilgalaikio elektros energijos, dujų, šilumos ir kitų rūšių energijos tiekimo atvejais išrašoma visų per mėnesį patiektų prekių PVM sąskaita faktūra, kuri turi būti išrašyta ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo patiektos prekės, 10 dienas.

Nuolatines ir ilgalaikes paslaugas (prekes) teikiantys (teikiantys) ūkio subjektai už suteiktas paslaugas (patiektas prekes) ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims išrašo apskaitos dokumentus, nurodytus Nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų teikimo apskaitos dokumentų išrašymo ir pateikimo (išsiuntimo) ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų teikimo apskaitos dokumentų išrašymo ir pateikimo (išsiuntimo) ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims tvarkos patvirtinimo“.

35. Kada išrašoma bendra PVM sąskaita faktūra?

Bendra PVM sąskaita faktūra turi būti išrašyta nedelsiant (pabaigus tiekti visas prekes (teikti visas paslaugas), už kuriuos prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tą patį kalendorinį mėnesį, per trumpiausią terminą, per kurį įmanoma tai padaryti.

36. Kada turi būti išrašoma PVM sąskaita faktūra prekių tiekimui (paslaugų teikimui) įforminti kitų valstybių narių pirkėjams?

Jeigu prekių tiekimas (paslaugų teikimas) vyksta tarp valstybių narių, PVM sąskaita faktūra privalo būti išrašyta ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos paslaugos arba patiektos prekės (įskaitant ilgiau negu vieną kalendorinį mėnesį tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas), 15 dienos.

Anksčiau paminėtos nuostatos taikomos tokiais atvejais:

a) kai į kitą valstybę narę tiekiamos prekės, kurių tiekimui taikomas 0 procentų PVM tarifas (PVM įstatymo VI skyriaus nuostatos arba iš esmės joms tolygios kitos valstybės narės teisės aktų nuostatos);

b) arba kai teikiamos paslaugos, už kurias prievolė PVM pagal PVM įstatymo 95 straipsnio nuostatas arba joms tolygias kitų valstybių narių nuostatas atitinkamai šalies teritorijoje arba kitoje valstybėje narėje apskaičiuoti ir sumokėti tenka jų pirkėjui (arba tektų jų pirkėjui, jeigu prekės nebūtų neapmokestinamos PVM ar apmokestinamos taikant 0 proc. PVM tarifą).

III. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS AVANSUI ĮFORMINTI

37. Koku dokumentu įforminamas avansas, nuo kurio apskaičiuojamas PVM?

Avanso gavimas, kai atsiranda prievolė nuo jo apskaičiuoti PVM, privalo būti įforminamas PVM sąskaita faktūra.

38. Kas išrašo PVM sąskaitą faktūrą, kai nuo gauto avanso skaičiuojamas PVM?

PVM sąskaitą faktūrą išrašo prekių tiekėjas ir (arba) paslaugų teikėjas, t. y., avanso gavėjas.

39. Kaip nuo gauto avanso PVM sąskaitoje faktūroje apskaičiuojamas PVM?

Laikoma, kad avanso suma (kuri yra PVM objektas) yra gauta įskaitant PVM, todėl pardavimo PVM nuo gauto avanso išskaičiuojamas iš gauto avanso sumos pagal formulę, nurodytą PVM įstatymo 92 straipsnyje (mokėtina PVM suma = atlygis x T (PVM tarifas)/(100 % + T)).

Tuo atveju, kai už statybos darbus yra taikomas atvirkštinis PVM ir statybos darbų rangovui ar kitam statybos darbus vykdančiam (parduodančiam) asmeniui, PVM mokėtojui, buvo sumokėtas avansas už numatomus atlikti statybos darbus ir nuo šio gauto avanso pagal PVM įstatymo 14 straipsnio 4 dalies nuostatas apskaičiuojamas pardavimo PVM, tai šiam avansui taip pat taikomas atvirkštinis PVM. Tačiau šiuo atveju nuo sumokamo avanso sumos pardavimo PVM turi išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą statybos darbų pirkėjas ir avanso davėjas.

40. Kaip išrašoma „galutinė“ PVM sąskaita faktūra (kai prieš tai PVM sąskaita faktūra buvo įformintas avanso gavimas ir nuo jo apskaičiuotas PVM)?

Prekių (paslaugų) pardavėjas, gavęs galutinį atlygį už patiektas prekes (suteiktas paslaugas), turi išrašyti prekių tiekimą (paslaugų teikimą) įforminančią „galutinę“ PVM sąskaitą faktūrą, kurioje turi būti nurodomas skirtumas tarp galutinės kainos ir sumokėto avanso *sumos ir nuo likusios dalies (skirtumo) išskaičiuotas PVM*.

Jeigu PVM mokėtojas, prekių tiekėjas (paslaugų teikėjas), avansu gauna visą sandoryje nurodytą atlygio sumą (100 proc.), tai neatsižvelgiant į tai, kad „galutinėje“ PVM sąskaitoje faktūroje nesusidaro sumų skirtumo, prievolė išrašyti „galutinę“ PVM sąskaitą faktūrą išlieka. Tokiu atveju „galutinėje“ PVM sąskaitoje faktūroje nurodomos nulinės (0) sumos. Jeigu visa sandoryje nurodyta atlygio suma (100 proc.) gaunama už ilgalaikes prekes (paslaugas), tai kas mėnesį patiekus prekes (suteikus paslaugas) kas mėnesį (t. y., iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo suteiktos paslaugos (patiektos prekės) 10 d.) išrašomose „galutinėse“ PVM sąskaitose faktūrose nurodomos nulinės (0) sumos.

Jeigu avanso suma yra sumokėta per du ar daugiau kartų, tai kiekviena gauta avanso suma įforminama atskira PVM sąskaita faktūra, o prekių tiekimo (paslaugos teikimo) įforminimui išrašoma viena „galutinė“ PVM sąskaita faktūra, kurioje nurodomas „galutinės“ vertės ir visų per kelis kartus gautų avansų sumos skirtumas ir nuo likusios dalies (skirtumo) išskaičiuota PVM suma.

IV. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS IŠRAŠYMAS DEGALINĖSE

41. Kokiais atvejais kasos aparato kvitas pripažįstamas PVM sąskaita faktūra?

Prekes (paslaugas) parduodant mažmeninėje degalų (variklių benzino, dyzelinių degalų, suskystintų dujų) prekyboje (toliau - degalinė), kasos aparato kvitas pripažįstamas PVM sąskaita faktūra, jeigu:

- kasos aparato kvite nurodyta prekių (paslaugų) vertė (įskaitant PVM) neviršija 150 eurų;
- kasos aparato kvite yra nurodyti Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyti rekvizitai išduodamiems kasos aparatų kvitams;
- kasos aparato kvite yra nurodytas rekvizitas (-ai), pagal kurį (kuriuos) galima identifikuoti prekių (paslaugų) pirkėją. Tokiu rekvizitu gali būti laikomas pirkėją identifikuojančios kortelės numeris, kodas ar kitas pirkėją identifikuojantis duomuo (pvz., PVM mokėtojo kodas). Identifikuojančiomis kortelėmis laikomos degalinės, kredito įstaigų išduotos atsiskaitymo kortelės, nuolaidų kortelės ar kitos pirkėją identifikuojančios kortelės, nepriklausomai nuo to, kokių būdu (grynaisiais, pagal sudarytas kreditines sutartis ar pan.) degalinėje pirkėjas atsiskaito už įsigytus degalus ir kitas prekes (paslaugas). Tai turi būti tokios kortelės, kurios išduotos konkrečiam asmeniui. Pirkėją identifikuojantis rekvizitas kvite jokių būdu negali būti įrašytas ranka, tai turi būti atlikta kvitą suformavusiomis techninėmis priemonėmis.

Jeigu degalinėje pirkėjui išduotame kasos aparato kvite yra visi aukščiau nurodyti reikalavimai, tai prekių (paslaugų) pirkėjas turi teisę tokiam kasos aparato kvite, kuris bus laikomas PVM sąskaita faktūra, išskirtą PVM sumą PVM įstatymo nustatyta tvarka įtraukti į PVM atskaitą.

42. Kokiais atvejais degalų pardavėjas pirkėjui privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą?

- Jeigu pirkėjas degalinėje įsigyja prekių (paslaugų) iki 150 eurų ir atsiskaito grynais pinigais, bet neturi jokios identifikacinės kortelės arba pirkėjo identifikacinio duomens (pvz., kodo, PVM mokėtojo kodo ar kt.), kurio negalima įvesti į degalinės kasos aparatą ir išspausdinti kvite, tai pardavėjas, pirkėjui paprašius, privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą (nes išduotas kvitas

nelaikomas (nepripažįstamas) PVM sąskaita faktūra). Šiuo atveju pirkėjas privalo nedelsdamas (per protingai trumpą laiką, per kurį įmanoma tai padaryti) kreiptis į pardavėją, kad jam išrašytų PVM sąskaitą faktūrą.

- Jeigu pirkėjas degalinėje įsigyja prekių (paslaugų) už 150 eurų ar daugiau ir atsiskaito grynais pinigais, bet neturi jokios identifikacinės kortelės arba pirkėjo identifikacinio duomens (pvz., kodo, PVM mokėtojo kodo ar kt.), kurio negalima įvesti į degalinės kasos aparatą ir išspausdinti kvite, tai pardavėjas, pirkėjui paprašius, privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą (nes išduotas kvitas nelaikomas (nepripažįstamas) PVM sąskaita faktūra). Šiuo atveju pirkėjas privalo nedelsdamas (per protingai trumpą laiką, per kurį įmanoma tai padaryti) kreiptis į pardavėją, kad jam išrašytų PVM sąskaitą faktūrą.

Jeigu pirkėjas degalinėje atsiskaito įmonės ar asmens vardu degalinės išduota kredito ar debeto kortele arba banko išduota kortele ir įsigyja prekių (paslaugų) už 150 eurų ar daugiau, tai pardavėjas, pirkėjui paprašius, privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą, kadangi išduotas kvitas nelaikomas (nepripažįstamas) PVM sąskaita faktūra.

- Jeigu pirkėjas degalinėje, kuri turi technines priemones identifikuoti pirkėją (techninėmis priemonėmis įvesti į kasos aparatą, pvz., pirkėjo įmonės kodą, PVM mokėtojo kodą ir išspausdinti kvite), įsigyja prekių (paslaugų) už 150 eurų ar daugiau, tai išduotas kvitas nelaikomas PVM sąskaita faktūra. Pardavėjas, pirkėjui paprašius, privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą.

- Pirkėjui susitarus su pardavėju, gali būti išrašyta bendra per mėnesį parduotų prekių (paslaugų), už kuriuos prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tą patį kalendorinį mėnesį, PVM sąskaita faktūra. Tokia PVM sąskaita faktūra turi būti išrašoma nedelsiant, per trumpiausią terminą, per kurį įmanoma tai padaryti.

-

43. Kokiais atvejais degalų pardavėjas PVM sąskaitos faktūros neišrašo?

Jeigu pirkėjas degalinėje atsiskaito įmonės ar asmens vardu degalinės išduota kredito ar debeto kortele arba banko išduota kortele ir įsigyja prekių (paslaugų) iki 150 eurų, tai degalų pardavėjas pirkėjui PVM sąskaitos faktūros neprivalo išrašyti, nes išduotas kvitas yra laikomas (pripažįstamas) PVM sąskaita faktūra. Jeigu pirkėjas degalinėje, kuri turi technines priemones identifikuoti pirkėją (techninėmis priemonėmis įvesti į kasos aparatą, pvz., pirkėjo įmonės kodą, PVM mokėtojo kodą ir išspausdinti kvite), įsigyja prekių (paslaugų) iki 150 eurų, tai jam išduotas kvitas laikomas (pripažįstamas) PVM sąskaita faktūra. Pardavėjas pirkėjui PVM sąskaitos faktūros neprivalo išrašyti (tik pirkėjui paprašius turi išrašyti).

Pirkėjui susitarus su pardavėju, gali būti išrašyta bendra per mėnesį parduotų prekių (paslaugų), už kuriuos prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tą patį kalendorinį mėnesį, PVM sąskaita faktūra ir tuo atveju, kai kasos aparato kvitas yra laikomas PVM sąskaita faktūra. Šiuo atveju pirkėjas neprivalo pateikti pardavėjui kvitų, nes kvitai į šią PVM sąskaitą faktūrą paprastai įtraukiami pagal pardavėjo kompiuterinės programos duomenis. Tokiu atveju PVM atskaita galima tik pagal šią PVM sąskaitą faktūrą, o kvitai nelaikomi PVM sąskaitomis faktūromis. Tokia PVM sąskaita faktūra taip pat turi būti išrašoma nedelsiant, per trumpiausią terminą, per kurį įmanoma tai padaryti.

44. Ar kasos aparato kvite nurodytas juridinio asmens vardu išduotos banko kortelės numeris laikomas pirkėją identifikuojančiu rekvizitu?

Jeigu kasos aparato kvite yra atspausdintas juridinio asmens (įmonės) vardu išduotos banko kortelės (su kuria atsiskaitoma už įsigytas prekes (paslaugas) numeris (t. y., kitokių pirkėjo rekvizitų kvite nenurodyta), toks banko kortelės numeris PVM tikslais laikomas pirkėją identifikuojančiu rekvizitu.

45. Ar kasos aparato kvite nurodytas degalų pardavėjo išduotos kuro kortelės numeris laikomas pirkėją identifikuojančiu rekvizitu?

Jeigu kasos aparato kvite yra atspausdintas degalų pardavėjo PVM mokėtojų išduotos kuro kortelės numeris (t.y. kitokių pirkėjo rekvizitų kvite nenurodyta), toks kuro kortelės numeris PVM tikslais laikomas pirkėją identifikuojančiu rekvizitu.

46. Kokiais atvejais automatinėje degalinėje PVM sąskaita faktūra neišrašoma?

Kai pirkėjas PVM mokėtojas, automatinėje degalinėje įsigijęs degalų iki 150 eurų, yra identifikuotas kasos aparato kvite, šis kasos aparato kvitas laikomas PVM sąskaita faktūra. Pardavėjas tokiam pirkėjui kitos PVM sąskaitos faktūros neprivalo išrašyti. Tačiau pardavėjas, gali išrašyti bendrą per mėnesį parduotų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad tie automatinių degalinių operatoriai, kurie yra parengę identifikacines korteles, leidžiančias identifikuoti pirkėją, ir tokiu būdu jiems sudarę sąlygas gauti kasos aparato kvitus, laikomus PVM sąskaitomis faktūromis, tačiau pirkėjai dėl tokių kortelių gavimo į pardavėjus nesikreipia, tokiems pirkėjams kitokių PVM sąskaitų faktūrų pagal pateiktus anksčiau išduotus kasos aparato kvitus gali neišrašyti.

47. Kokiais atvejais automatinės degalinės degalų pardavėjas pirkėjui privalo išrašyti PVM sąskaitą faktūrą?

- Kai pirkėjas įsigyja degalų iki 150 eurų automatinėje degalinėje, kuri nėra sudariusi sąlygų gauti identifikacinių kortelių ir išduoti kasos aparato kvitų, kuriuose pirkėjas identifikuojamas, tokiam pirkėjui PVM sąskaita faktūra pagal išduotą kasos aparato kvitą (kuriame pirkėjas nėra identifikuotas) turėtų būti išrašoma tik tuo atveju, kai pirkėjas į pardavėją degalinėje nurodytu adresu kreipiasi nedelsdamas (per protingai trumpą laiką).

- Jei pirkėjas, automatinėje degalinėje įsigijęs degalų už 150 eurų ir daugiau, yra identifikuotas kasos aparato kvite, tai šis kasos aparato kvitas nelaikomas PVM sąskaita faktūra. Jeigu pirkėjas pageidauja, kad jam būtų išrašyta PVM sąskaita faktūra, tai jis turi kreiptis į degalų pardavėją minėtoje degalinėje nurodytu adresu. Pardavėjas šalių susitarimu gali išrašyti bendrą per mėnesį parduotų prekių (paslaugų), už kuriuos prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda tą patį kalendorinį mėnesį, PVM sąskaitą faktūrą.

V. PVM SĄSKAITOS FAKTŪROS REKVIZITAI

48. Kokie rekvizitai privalo būti nurodyti PVM sąskaitoje faktūroje?

PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodyti PVM įstatymo 80 str. 1 dalyje nustatyti tokie rekvizitai:

- PVM sąskaitos faktūros išrašymo data.

Kaip ir kiekviename dokumente, taip ir PVM sąskaitoje faktūroje, turi būti nurodyta jos išrašymo data. Svarbu atsiminti, kad apskaitos dokumentuose šią datą draudžiama taisyti;

- prekių (paslaugų) pardavimo data, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data. Jeigu PVM sąskaita faktūra įforminamas avanso gavimas – avanso gavimo diena, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data.

Vadinasi, PVM sąskaitoje faktūroje privalo būti nurodyta ne tik jos išrašymo data, bet ir prekių (paslaugų) pardavimo (prekės perdavimo pirkėjui nuosavybės teise data arba paslaugų suteikimo data) ar avanso gavimo diena, jeigu ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;

- PVM sąskaitos faktūros serija ir numeris.

PVM mokėtojas, įforminęs prekių ir (arba) paslaugų pardavimo faktą, PVM sąskaitoje faktūroje turi įrašyti seriją ir numerį. PVM sąskaitos faktūros seriją ir numerį PVM mokėtojas gali pasirinkti savo nuožiūra. Tačiau PVM sąskaitos faktūros numeris turi būti sudarytas didėjančia tvarka ir paremtas viena ar daugiau serijų. PVM sąskaitos faktūros serija gali būti sudaroma iš raidinių ar skaitmeninių simbolių arba skaitmenų.

Pavyzdžiui: A serija Nr. 1
A serija Nr. 2
A serija Nr. 3 arba
VL serija Nr. 1
VL serija Nr. 01
VL serija Nr. 001 arba
2VV serija Nr. 10
2VV serija Nr. 11 ir pan.

Skirtingose PVM sąskaitose faktūrose negali būti nurodomas tas pats numeris (paremtas ta pačia serija).

Taigi, PVM mokėtojas PVM sąskaitos faktūros seriją ir numerį PVM sąskaitoje faktūroje turi įrašyti pats. PVM mokėtojas turi teisę pats pasirinkti, ar PVM sąskaitoje faktūroje prie serijos (numerio) įrašyti žodį „serija“ (numeris), ar jo neįrašyti. Svarbu, kad skirtingose PVM sąskaitose faktūrose nebūtų nurodomas tas pats numeris (paremtas ta pačia serija);

- prekių (paslaugų) pardavėjo PVM mokėtojo kodas;
- prekių (paslaugų) pirkėjo PVM mokėtojo kodas, kurį jis nurodo prekių (paslaugų) pardavėjui, įsigydamas prekes. Jeigu Lietuvos PVM mokėtojas tiekia prekes (teikia paslaugas) Lietuvoje, jis visada privalo nurodyti pirkėjo, PVM mokėtojo kodą (jeigu pirkėjas yra PVM mokėtojas).

Jeigu Lietuvos PVM mokėtojas tiekia prekes kitos valstybės narės pirkėjui, tai PVM mokėtojo kodą jis nurodo tik tuo atveju, jeigu tas pirkėjas pateikia jam savo PVM mokėtojo kodą.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad prekiaujant su kitomis valstybėmis narėmis tai yra labai svarbus rekvizitas ir nuo jo įrašymo (neįrašymo) į PVM sąskaitą faktūrą gali priklausyti PVM apmokestinimo tarifas, t. y., jeigu Lietuvos PVM mokėtojas pirkėjas savo PVM mokėtojo kodą nurodo kitos valstybės narės pardavėjui, tai pardavėjas parduodamoms į kitą valstybę narę išgabentoms prekėms gali taikyti 0 proc. PVM tarifą. Ir atvirkščiai, jeigu minėtas kodas nebus nurodytas (ar prekės nebus išgabentos), prekės gali būti apmokestintos toje valstybėje narėje nustatytu PVM tarifu.

Taigi, ar kitos valstybės narės pirkėjo nurodytas PVM mokėtojo kodas yra teisingas (galiojantis toje valstybėje narėje, kurioje verslo partneris registruotas PVM mokėtoju), patikrinti galima Europos Komisijos interneto svetainėje (<http://europa.eu.int/vies>).

PVM mokėtojais kitų ES PVM mokėtojų identifikacinius duomenis taip pat gali patikrinti ir tokiais būdais:

apsilankę Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos svetainėje (<http://www.vmi.lt>);

paskambinę į Valstybinę mokesčių inspekciją prie Finansų ministerijos telefonu 1882;

pateikę prašymą/paklausimą e. VMI portalo autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI.

- prekių (paslaugų) pardavėjo pavadinimas, adresas arba vardas, pavardė ir nuolatinė gyvenamoji vieta (jei tai fizinis asmuo);

- prekių (paslaugų) pirkėjo pavadinimas, adresas arba vardas, pavardė ir nuolatinė gyvenamoji vieta (jei tai fizinis asmuo);

- parduodamų prekių (paslaugų) pavadinimas, taip pat jų kiekis.

Jeigu paslaugų apimtis negali būti nurodyta kiekybine išraiška, tai tokiu atveju mato vienetai PVM sąskaitoje faktūroje gali būti nenurodomi;

- parduodamos prekės (paslaugos) vieneto kaina be PVM, taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą;
- parduodamų prekių (paslaugų), apmokestinamų taikant vienodą PVM tarifą, apmokestinamoji vertė (be PVM);
- PVM tarifas (tarifai);
- PVM suma.

PVM sąskaitoje faktūroje PVM suma privalo būti nurodyta eurais. Be abejo, papildomai PVM sumą galima nurodyti ir kitomis valiutomis. Tačiau apmokestinamoji vertė ir kitos sumos gali būti nurodytos ir kitomis valiutomis. PVM suma PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodyta tokia, kokia apskaičiuojama nuo prekės (paslaugos) apmokestinamosios vertės (be PVM), taikant PVM tarifus, nustatytus PVM įstatyme;

- kai parduodamos prekės (paslaugos), kurios yra PVM neapmokestinamos arba apmokestinamos taikant 0 PVM tarifą – įrašoma PVM įstatymo arba Direktyvos 2006/112/EB nuostata arba bet kokia kita nuoroda, kad prekės (paslaugos) neapmokestinamos, apmokestinamos taikant 0 proc. PVM tarifą.

Šis rekvizitas PVM sąskaitoje faktūroje nurodomas prekių (paslaugų) pardavėjo nuožiūra (pvz., „PVM įstatymo 49 straipsnis“ arba „Direktyvos 2006/112/EB 138 (1.) straipsnis“) arba tiesiog įrašomas sakinyje iš atitinkamo PVM įstatymo straipsnio, pvz., „prekės tiekiamos į kitą valstybę narę“ ir panašiai;

- jei į kitą valstybę narę tiekiamas naujas transporto priemonė, tuomet nurodoma tiekiamos naujos transporto priemonės eksploatavimo pradžia, rida, valandų skaičius.

PVM mokėtojas arba ne PVM mokėtojas, į kitą valstybę narę parduodantis naują motorinę transporto priemonę, PVM sąskaitoje faktūroje nurodo motorinės transporto priemonės eksploatavimo pradžią (datą) ir ridą, o parduodantis laivą ir/ar orlaivį – eksploatavimo pradžią (datą) ir plauktų (skristų) valandų skaičių;

Pavyzdys

UAB „X“, PVM mokėtoja, 2017 m. vasario mėn. Švedijos gyventojui pardavė naują lengvąjį automobilį „Mazda“, kurio kaina be PVM – 30 000 EUR. Automobilis išgabentas iš Lietuvos. Šio automobilio pardavimą Švedijos gyventojui UAB „X“ informino PVM sąskaita faktūra ir joje nurodė tokius rekvizitus:

PVM SĄSKAITA FAKTŪRA

MR Nr. 00111
2017-02-05

UAB „X“ GKT g. 3, Marijampolė, Lietuva
PVM mokėtojo kodas LT887654110000

Nilsas Holmkvistas, FFF g. 15, Malme, Švedija	
Lengvasis automobilis „Mazda“	1 vnt.
Automobilio kaina	30 000 eurų
PVM tarifas	0 proc.
PVM suma	0 Eur
Automobilio eksploatavimo pradžia	2017-01-15
Automobilio rida	25 km

Nuoroda galėtų būti viena iš žemiau pateiktų:

„Automobilis apmokestinamas taikant 0 PVM tarifą pagal PVM įstatymo 49 straipsnio 2 dalį“ arba „pagal Direktyvos 2006/112/EB 138 (2) (a) straipsnį“, arba „Naujos transporto priemonės tiekimas į kitą valstybę narę“.

- tuo atveju, kai taikoma speciali turizmo paslaugų PVM apmokestinimo schema, nurodyta PVM įstatymo XII skyriaus antrame skirsnyje, – nuoroda „Maržos apmokestinimo schema. Kelionių agentūros“, o kai taikoma speciali naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir antikvarinių daiktų apmokestinimo PVM schema, nurodyta šio įstatymo XII skyriaus trečiame skirsnyje, – atitinkama nuoroda „Maržos apmokestinimo schema. Naudotos prekės“, „Maržos apmokestinimo schema. „Meno kūriniai“ arba „Maržos apmokestinimo schema. Kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai“.

Kelionių organizatorius galutiniam vartotojui išrašytoje paslaugos (kuriai taikoma speciali apmokestinimo schema) suteikimo PVM sąskaitoje faktūroje turi įrašyti „Maržos apmokestinimo schema. Kelionių agentūros“. Pardavėjas, taikydamas specialią naudotų prekių, meno kūrinių, kolekcinų ir antikvarinių daiktų apmokestinimo schemą, PVM sąskaitoje faktūroje atitinkamai gali nurodyti „Maržos apmokestinimo schema. Naudotos prekės“, „Maržos apmokestinimo schema. „Meno kūriniai“ arba „Maržos apmokestinimo schema. Kolekcionavimo objektai ir antikvariniai daiktai“. Šiuo atveju PVM sąskaitoje faktūroje PVM tarifas ir suma nenurodomi;

- kai prievolė apskaičiuoti PVM tenka užsienio apmokestinamojo asmens paskirtam fiskaliniam agentui, turi būti nurodomas to fiskalinio agento PVM mokėtojo kodas, pavadinimas arba vardas, pavardė (jei tai fizinis asmuo) ir adresas.

Pvz., jeigu užsienio apmokestinamasis asmuo Lietuvoje PVM mokėtoju įsiregistravo per fiskalinį agentą, tai Lietuvoje esantis jo fiskalinis agentas privalo to užsienio apmokestinamojo asmens Lietuvos Respublikoje tiekiamoms prekėms ir (arba) teikiamoms paslaugoms išrašyti PVM sąskaitas faktūras ir jose, be kitų privalomųjų PVM sąskaitai faktūrai rekvizitų, nurodyti fiskalinio agento PVM mokėtojo kodą, pavadinimą arba vardą, pavardę (jei tai fizinis asmuo) ir adresą;

- kai įforminamas prekių ir (arba) paslaugų, už kurias prievolė apskaičiuoti (arba išskaityti) ir sumokėti PVM tenka pirkėjui (klientui), tiekimas (teikimas), nuoroda „Atvirkštinis apmokestinimas“.

Pavyzdžiui, Lietuvos įmonė PVM mokėtoja suteikia Estijos įmonei automobilių remonto paslaugas (kurių PVM apskaičiuoti ir sumokėti privalo pirkėjas). Lietuvos įmonė Estijos įmonei išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje turi įrašyti – „Atvirkštinis apmokestinimas“;

- kai prievolė apskaičiuoti PVM atsiranda gavus atlygį už patiektas prekes ar suteiktas paslaugas, – nuoroda „Pinigų apskaitos sistema“.

Jeigu PVM mokėtojas, tiekiantis žemės ūkio produkciją (kurios tiekimas įforminamas žemės ūkio produkcijos pirkėjo išrašoma PVM sąskaita faktūra), yra pasirinkęs taikyti specialią apmokestinimo momento nustatymo tvarką, pagal kurią prievolė apskaičiuoti PVM už jo tiekiamą žemės ūkio produkciją atsiranda, kai sumokamas atlygis, tai išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti įrašyta „Pinigų apskaitos sistema“;

- jeigu prekių (paslaugų) pardavėjo vardu pagal išankstinį abiejų šalių susitarimą PVM sąskaitą faktūrą išrašo šių prekių (paslaugų) pirkėjas, tai išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti įrašyta nuoroda „Sąskaitų faktūrų išsirašymas“.

Pirkėjo prašymu PVM sąskaitoje faktūroje gali būti įrašoma ir kita informacija, pvz., jei pirkėjas nusiperka akcizais apmokestinamų prekių, kurių akcizą jis turi teisę susigrąžinti, tai pirkėjo prašymu pardavėjas privalo PVM sąskaitoje faktūroje nurodyti už prekes apskaičiuoto akcizo sumą.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad PVM sąskaitų faktūrų pasirašyti neprivaloma.

49. Kokie dažniausiai pasitaikantys Direktyvos 2006/112/EB straipsniai, kurie galėtų būti nuorodomis PVM sąskaitoje faktūroje, kai prekių tiekimui (paslaugų teikimui) yra taikomas 0 proc. PVM tarifas?

- PVM įstatymo 41 straipsnio 1 dalis (prekės eksportuojamos į trečiąją valstybę tiekėjo ar jo užsakymu kito asmens) – Direktyvos 2006/112/EB 146 (1) (a) straipsnis;
- PVM įstatymo 45 straipsnio 1, 3 dalys (teikiamos su prekių eksportu ar importu susijusios paslaugos, įskaitant vežimą bei papildomas vežimo paslaugas) – Direktyvos 2006/112/EEB 146 (1) (e) straipsnis;
- PVM įstatymo 49 straipsnio 1 dalis (prekės tiekiamos į kitą valstybę narę) – Direktyvos 2006/112/EB 138 (1) straipsnis;
- PVM įstatymo 49 straipsnio 2 dalis (į kitą valstybę narę tiekama nauja transporto priemonė) – Direktyvos 2006/112/EB 138 (2) (a) straipsnis;
- PVM įstatymo 49 straipsnio 4 dalis (pervežamos prekės verslo tikslais į kitą valstybę narę) – Direktyvos 2006/112/EB 17 (1) straipsnis;
- PVM įstatymo 52 straipsnis (atstovavimas kito vardu ir sąskaita straipsnyje nurodytais atvejais) – Direktyvos 2006/112/EB 153 straipsnis.
- PVM įstatymo 43 str. 1 dalis (laivų nuoma, apmokestinama 0 proc. PVM tarifu) – Direktyvos 2006/112/EB 148 (c) straipsnis;
- PVM įstatymo 43 str. 2 dalis (lėktuvų nuoma, apmokestinama taikant 0 proc. PVM tarifą) – Direktyvos 2006/112/EB 148 (f) straipsnis.

50. Kokie dažniausiai pasitaikantys Direktyvos 2006/112/EB straipsniai, kurie galėtų būti nuorodomis PVM sąskaitoje faktūroje kai tiekiamos PVM neapmokestinamos prekės ar teikiamos PVM neapmokestinamos paslaugos?

- PVM įstatymo 20-26 straipsniai (teikiamos PVM neapmokestinamos prekės ir paslaugos, susijusios su visuomenės interesais) – Direktyvos 2006/112/EB 132 straipsnis;
- PVM įstatymo 27-32 straipsniai (teikiamos draudimo, finansinės paslaugos, specialių ženklų tiekimas, azartinių lošimų, loterijų įmokų surinkimas, nekilnojamojo daiktų nuoma, pardavimas ar kitoks perdavimas) – Direktyvos 2006/112/EB 135 straipsnis.

Pavyzdys

Lietuvos įmonė A, PVM mokėtoja, Olandijos įmonei B, PVM mokėtojai, parduoda šaldytuvus po 15 000 EUR ir apmokestindama juos taiko 0 proc. PVM tarifą. Šaldytuvai išgabunami iš Lietuvos į Olandiją. Lietuvos įmonė A Olandijos įmonei B išrašo PVM sąskaitą faktūrą.

PVM sąskaita faktūra
LL Nr. 0012
2017-02-03

Lietuvos įmonė A, Akmenų g. 0, Vilnius, Lietuva	
PVM mokėtojo kodas LT987654110012	
Olandijos įmonė B, YYY 110, Amsterdamas, Olandija	
PVM mokėtojo kodas NL99999999B99	
Šaldytuvai „Sniegas“	10 kompl.
Kaina be PVM	15 000 EUR
Viso suma	150 000 EUR
PVM tarifas	0 proc.
PVM suma	0 EUR

Nuoroda galėtų būti viena iš žemiau pateiktų:
 „Šaldytuvai apmokestinami taikant 0 PVM tarifą pagal PVM įstatymo 49 straipsnio 1 dalį“ arba „pagal Europos Tarybos direktyvos 2006/112/EB 138 (1) straipsnį“, arba „prekių tiekimas į kitą valstybę narę“.

51. Ar PVM sąskaitoje faktūroje reikia nurodyti, kad tai yra „PVM sąskaita faktūra“?

PVM sąskaitoje faktūroje nurodyti, kad tai yra „PVM sąskaita faktūra“, neprivaloma (kadangi tokio rekvizito, kaip PVM sąskaitos faktūros pavadinimas, nėra). Jeigu PVM mokėtojas nori tokia dokumente įrašyti dokumento pavadinimą, jis tai gali įrašyti savo nuožiūra (pvz., sąskaita, pranešimas, PVM sąskaita faktūra, sąskaita faktūra ir pan.).

52. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje tuo atveju, kai už prekių tiekimą (paslaugų teikimą) pagal PVM įstatymo 95 straipsnio nuostatas arba joms tolygias kitų valstybių narių teisės aktų nuostatas privalo apskaičiuoti ir sumokėti jų pirkėjas?

Kai už prekių tiekimą (paslaugų teikimą) pagal PVM įstatymo 95 straipsnio nuostatas arba joms tolygias kitų valstybių narių teisės aktų nuostatas privalo apskaičiuoti ir sumokėti jų pirkėjas (išskyrus atvejus, jeigu šių prekių tiekimą arba paslaugų teikimą PVM sąskaita faktūra įformina pirkėjas), vietoje PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalies 9 – 12 punktuose nustatytų rekvizitų (teikiamos prekės arba teikiamos paslaugos vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą; teikiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą PVM tarifą, apmokestinamoji vertė; PVM tarifas (tarifai); PVM suma eurais) gali būti nurodoma teikiamų prekių (teikiamų paslaugų) apmokestinamoji vertė.

53. Kokia informacija nurodoma bendroje PVM sąskaitoje faktūroje?

Bendroje PVM sąskaitoje faktūroje turi būti nurodoma informacija apie keletą kartų atskirai patiektas prekes arba suteiktas paslaugas. Tačiau bendrus šiems tiekimams (teikimams) PVM sąskaitos faktūros rekvizitus (išrašymo datą, prekių tiekėjo ar paslaugų teikėjo PVM mokėtojo kodą ir kt.) pakanka nurodyti tik vieną kartą.

VI. SUPAPRASTINTŲ PVM SĄSKAITŲ FAKTŪRŲ REKVIZITAI

54. Kokie rekvizitai nurodomi supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje?

Supaprastintoje PVM sąskaitoje faktūroje privalo būti nurodyti tokie PVM sąskaitų faktūrų rekvizitai:

- 1) PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;
- 2) PVM sąskaitos faktūros numeris, leidžiantis identifikuoti PVM sąskaitą faktūrą;
- 3) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo PVM mokėtojo kodas;
- 4) prekių tiekėjo arba paslaugų teikėjo pavadinimas arba vardas, pavardė (jeigu tai fizinis asmuo);
- 5) prekių arba paslaugų pirkėjo (kliento) PVM mokėtojo kodas, kurį jis nurodė įsigydamas prekes ar paslaugas. Jeigu Lietuvos Respublikos apmokestinamasis asmuo tiekia prekes ar teikia paslaugas šalies teritorijoje, pirkėjo PVM mokėtojo kodas (jeigu pirkėjas registruotas PVM mokėtoju) nurodomas visais atvejais;
- 6) teikiamų prekių arba teikiamų paslaugų pavadinimas;
- 7) teikiamų prekių arba teikiamų paslaugų, apmokestinamų taikant vienodą tarifą, apmokestinamoji vertė;

- 8) PVM tarifas (tarifai);
- 9) PVM suma eurais.

55. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje, išrašytoje fiziniam asmeniui, nevykdančiam ūkinės veiklos (gyventojui)?

PVM sąskaitoje faktūroje, išrašytoje fiziniams asmenims (gyventojams), nurodomi tokie Buhalterinės apskaitos įstatymo 13 str. 1 dalyje nustatyti privalomi rekvizitai:

- apskaitos dokumento pavadinimas;
- ūkio subjekto, surašiusio PVM sąskaitą faktūrą, pavadinimas, kodas;
- apskaitos dokumento data;
- ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio turinys;
- ūkinės operacijos arba ūkinio įvykio rezultatas pinigine ir (arba) kiekiene išraiška (nurodyti mato vienetai).

Fizinio asmens (gyventojų) prašymu gali būti nurodyti ir kiti PVM sąskaitai faktūrai PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje ar 9 dalyje (jeigu išrašoma supaprastinta PVM sąskaita faktūra) nustatyti rekvizitai.

56. Ar teikiant PVM įstatymo 28 straipsnyje nurodytas PVM neapmokestinamas paslaugas reikia nurodyti visus PVM įstatymo 80 straipsnio 1 dalyje nustatytus rekvizitus?

Teikiant PVM įstatymo 28 straipsnyje nurodytas PVM neapmokestinamas paslaugas, išrašytoje PVM sąskaitoje faktūroje nereikia nurodyti:

- PVM sąskaitos faktūros serijos ir numerio;
- paslaugų pirkėjo PVM mokėtojo kodo;
- paslaugų teikimo datos, jei ji nesutampa su PVM sąskaitos faktūros išrašymo data;
- teikiamos paslaugos vieneto kainos be PVM;
- PVM tarifo (tarifų);
- PVM sumos eurais;
- nuorodos į atitinkamą PVM įstatymo arba Direktyvos 2006/112/EB straipsnį.

57. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje, kai įforminamas prekės (paslaugos) suvartojimas PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti, ar ilgalaikio materialiojo turto pasigaminamas?

Šiais atvejais nurodoma:

- Išrašymo data;
- serija ir numeris;
- prekių (paslaugų) tiekėjo PVM mokėtojo kodas;
- prekių (paslaugų) pavadinimas;
- prekės (paslaugos) vieneto kaina (be PVM), taip pat nuolaidos, neįtrauktos į vieneto kainą;
- prekių (paslaugų), apmokestinamų taikant vienodą PVM tarifą, apmokestinamoji vertė (be PVM);
- PVM tarifas (tarifai);
- PVM suma eurais;
- nuoroda į PVM įstatymo atitinkamą straipsnį (pvz., 5, 6, 8 straipsnius) ar nuostatą (pvz., „prekių suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti“, „ilgalaikio materialiojo turto pasigaminimas“ ir pan.).

58. Kokie rekvizitai nurodomi PVM sąskaitoje faktūroje, kai nuosavybės teisės objektas perduodamas kaip juridinio asmens dalyvio turtinis įnašas ar dėl juridinio asmens PVM

mokėtojo pasibaigimo reorganizavimo būdu, kai gražinamas iš esmės pagerintas pastatas (statinys), naudotas kitais tikslais negu nuosavybės teise, savininkui?

Šiais atvejais nurodoma:

Prekes patiekusio ūkio subjekto PVM mokėtojo kodas;
 ūkio subjekto, perimančio nuosavybės teisės objektus kaip turtinį įnašą arba dėl kito PVM mokėtojo reorganizavimo, arba pagerinto pastato (statinio) daikto savininko pavadinimas ir kodas (jeigu jis fizinis asmuo – vardas, pavardė ir PVM mokėtojo kodas, o jeigu jis jo neturi, – asmens pasirinkimu arba asmens kodas, arba individualios veiklos vykdymo pažymos numeris);

teikiamų prekių (teikiamų paslaugų) pavadinimas;

teikiamų prekių (teikiamų paslaugų) apmokestinamoji vertė;

PVM tarifas (tarifai) ir PVM suma eurai;

perduodant iš esmės pagerintą pastatą (statinį), papildomai turi būti nurodytas ir metų skaičius, likęs iki PVM atskaitos tikslinimo laikotarpio pabaigos;

PVM sąskaitose faktūrose privalo būti nuoroda į PVM įstatymo 9 straipsnio atitinkamą dalį (pvz., 2, 3 ar 4 dalį arba nurodyta „turtinis įnašas“, „nuosavybės teisės objekto perdavimas dėl reorganizavimo“ ar „iš esmės pagerinto pastato perdavimas“).

VII. ATVEJAI, KADA PVM SĄSKAITA FAKTŪRA NEIŠRAŠOMA

59. Kokiais atvejais fiziniam asmeniui (gyventojui) PVM sąskaita faktūra neišrašoma?

Prekių (paslaugų) tiekimas (teikimas) fiziniam asmeniui (gyventojui), kuris pagal PVM įstatymo nuostatas nėra apmokestinamasis asmuo, PVM sąskaita faktūra neišrašoma:

kai išduodamas kasos aparato kvitas;

kai draudimo paslaugoms įforminti naudojamas draudimo liudijimas (polisas), turintis buhalterinę apskaitą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus privalomus rekvizitus ir atitinkantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo nuostatas;

kai teikiant PVM įstatymo 28 straipsnyje nurodytas paslaugas (pvz., paskolų teikimo, pinigų tvarkymo, indėlių ir kt.) naudojami buhalterinę apskaitą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus privalomus apskaitos dokumento rekvizitus turintys apskaitos dokumentai, o jeigu vertybinių popierių viešą apyvartą reglamentuojantys teisės aktai nustato kitus reikalavimus, - atitinkantys šiuos reikalavimus.

nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų ir prekių (gyvenamųjų patalpų nuomos, šalto ir karšto vandens, elektros energijos, dujų, šiluminės energijos, telekomunikacijų ir komunalinių paslaugų (šiukšlių išvežimo, lifto ir pan.) teikimas (teikimas) (minėtos paslaugos ir prekės yra nurodytos Nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų teikimo apskaitos dokumentų išrašymo ir pateikimo (išsiuntimo) ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims tvarkoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 24 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Nuolatinių ir ilgalaikių paslaugų teikimo apskaitos dokumentų išrašymo ir pateikimo (išsiuntimo) ūkine veikla nesiverčiantiems fiziniams asmenims tvarkos patvirtinimo“. Šiuo atveju yra išrašomas laisvos formos dokumentas, nurodytas aukščiau paminėtoje tvarkoje.

Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nurodytais atvejais:

kai prekės tiekiamos (paslaugos teikiamos) per prekybos (paslaugų teikimo) automatų, atitinkančius prekybos (paslaugų) automatams Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus techninius, naudojimo ir gautų įplaukų apskaitos reikalavimus;

kai daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkams teikiamos (teikiamos) daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo), administravimo ir kitos paslaugos (prekės), susijusios su daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektu, kurie vykdomi pagal Lietuvos Respublikos [valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti \(modernizuoti\)](#)

[įstatymą](#) ir Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. nutarimu Nr. 1725 „Dėl Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamojo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“, įgyvendinimu;

kai teikiamos telekomunikacijų, radijo ir televizijos transliavimo ir (arba) elektroniniu būdu teikiamos paslaugos, kurioms taikoma Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo [XII](#) skyriaus penktajame skirsnyje nustatyta speciali apmokestinimo schema.

60. Ar gali būti neišrašoma PVM sąskaita faktūra tuo atveju, jeigu tiekiamos prekės (teikiamos paslaugos) neapmokestinamos ar apmokestinamos 0 proc. PVM tarifu?

PVM sąskaita faktūra gali būti neišrašoma tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais (kai tiekiamos (teikiamos) PVM neapmokestinamos ar 0 procentų PVM tarifu apmokestinamos prekės (paslaugos). Šiuo metu tokių atvejų nėra nustatyta.

VIII. ATVEJAI, KADA IŠRAŠOMA VIENA PVM SĄSKAITA FAKTŪRA

61. Kokiems asmenims prekių (paslaugų) pardavėjai gali išrašyti vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą?

Prekių (paslaugų) pardavėjai vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą gali išrašyti advokatų kontoros advokatams, veikiančioms partnerystės pagrindais, ir notarų biuro notarams. Prekių tiekimo ar paslaugų teikimo įforminimo viena PVM sąskaita faktūra taisyklės yra patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. [birželio 2 d. įsakymu Nr. 1K-207](#) (2012 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 1K-424 redakcija) „Dėl prekių tiekimo ar paslaugų teikimo įforminimo viena PVM sąskaita faktūra taisyklių patvirtinimo“.

62. Ar advokatai, veikiantys partnerystės pagrindais, gali išrašyti vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą?

Advokatai, PVM mokėtojai, veikiantys partnerystės pagrindais, turi teisę bendrai patiektas prekes ir/arba suteiktas paslaugas įforminti viena PVM sąskaita faktūra.

Tačiau kai Lietuvoje partnerystės pagrindais veikiantys advokatai į kitą valstybę narę tiekia prekes arba teikia paslaugas, kurios pagal PVM įstatymo 13 straipsnio nuostatas nelaikomos suteiktomis šalies teritorijoje, tai viena PVM sąskaita faktūra neišrašoma.

63. Ar notarų biuro notarai gali išrašyti vieną bendrai tiekiamų prekių (paslaugų) PVM sąskaitą faktūrą?

Notarai, PVM mokėtojai, dirbantys pagal bendros veiklos sutartį notarų biure, vienos PVM sąskaitos faktūros išrašyti negali.

64. Kaip jungtinės veiklos (partnerystės) pagrindu veikiantys keli PVM mokėtojai gali įforminti bendrai tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas)?

Jungtinės veiklos (partnerystės) pagrindu veikiantys PVM mokėtojai (išskyrus Finansų ministerijos įsakyme 1K-207 nurodytus atvejus) bendrai tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas) gali įforminti tik vieno PVM mokėtojo vardu, kuris tampa atsakingas už PVM sumokėjimą į biudžetą.

Pavyzdys

Viešoji įstaiga PVM mokėtoja pasirašė jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį su kitu partneriu dėl tyrimo paslaugų atlikimo X ministerijai. Tokiu atveju viešoji įstaiga PVM sąskaitą faktūrą išrašo savo partneriui, o pastarasis savo vardu suteiktų tyrimo paslaugų PVM sąskaitą faktūrą išrašo X ministerijai.

IX. PVM SĄSKAITŲ FAKTŪRŲ SAUGOJIMAS

65. Kiek metų saugomos PVM sąskaitos faktūros?

Visos PVM sąskaitos faktūros (įskaitant kasos aparato kvitus, kurie laikomi PVM sąskaitomis faktūromis) saugomos 10 metų nuo jų išrašymo datos.

66. Kur saugomos rašytinės formos PVM sąskaitos faktūros?

Rašytinės („popierinės“) formos PVM sąskaitos faktūros, kuriomis informinamas prekių tiekimas arba paslaugų teikimas šalies teritorijoje, taip pat gautos PVM sąskaitos faktūros ir kiti su šiais dokumentais susiję duomenys turi būti saugomi šalies teritorijoje (Lietuvoje).

67. Kur saugomos elektroninėmis priemonėmis išrašytos PVM sąskaitos faktūros?

Elektroninėmis priemonėmis išrašytos PVM sąskaitos faktūros gali būti saugomos ne tik Lietuvoje, bet ir kitoje valstybėje narėje, tačiau privaloma užtikrinti visišką prieigą prie juose esančių duomenų (juos skaityti, galimybę gauti elektroninėmis priemonėmis ir pan.). Šiuo atveju apmokestinamieji asmenys privalo informuoti apskrities valstybinę mokesčių inspekciją apie minėtų dokumentų (elektroninių PVM sąskaitų faktūrų) saugojimo vietą.

68. Kokios formos saugomos PVM sąskaitos faktūros?

PVM sąskaitos faktūros turi būti saugomos tokios formos, kokios jos buvo išrašytos ar gautos („popierinės“ ar elektroninės).

69. Kokios popierinės formos PVM sąskaitos faktūros saugomos tik elektronine forma?

Elektronine forma gali būti saugomos tik tokios popierinės formos PVM sąskaitos faktūros, kuriomis informintos PVM įstatymo 14 straipsnio 6 dalyje nurodytos ilgalaikės paslaugos (t.y., paslaugos, kurios teikiamos tam tikrą tęstinį laikotarpį, pvz., telekomunikacijų, nuomos ar kt.).

70. Ar saugomos išrašymo metu sugadintos PVM sąskaitos faktūros?

Išrašymo metu sugadintos PVM sąskaitos faktūros taip pat turi būti saugomos.
